

strojnimi puškami naše žeti. Se ostali naši junaki pa gredo le naprej, le naprej, in končno je padla laška utrdba, na koji se je sovražnik držal skoro eno leto in jo z vsem novodobnim utrdil. Neprimerno velike so bile izgube sovražnikov, naših je primeroma le malo padlo, a tem več jih je ranjenih. Pri jedni stotnji je od častnikov ostal le kadet Goršič, ki se je, akoravno že ranjen, hrabro boril in vodil naprej to stotnijo, koja sem jaz potem prevzel, a le za nekaj dni.

Dne 23. majnika smo prestopili italijansko mejo in korakali več ur v sovražnikovo deželo. Mimo utrdb in priborenih topov nas je peljala naša pot, mimo italijanskih skladišč in pol pogorelih taborov. Pred par dnevi sem bil na trdnjavi Verena in imel krasen razgled na italijanska mesteca in pokrajine, a na drugi strani sem opazoval naše čete, ki so v zelo neugodnem zemljišču prodirale proti sovražniku. Kolikor se je dalo videti, je bil hud boj.

Včeraj (dne 28. maja) smo v megli in dežju šli naprej iz višavine 1600 m proti dolini, bližje novega bojišča. V italijanskem gozdu smo si postavili naše šotore in pri velikem ognju sušili naše do kože premočene stvari in danes se grejemo pri ognjišču, a okrog nas šumijo in bobnijo naši in sovražni topovi.

Lahi bežijo v največjem neredu.

Slovenski vojaki 47. pešpolka nam pišejo dne 5. junija: »Človek obrača, Bog pa obrne.« Tako nam pišejo slovenski fantje z italijanske zemlje. Kralj Emanuel in njegovi hrabri vojskovodje so si že delali načrte, kako bodo korakali proti Dunaju. A kaj se je zgodilo? Naši hrabri vojaki so Lahom z božjo pomočjo vse načrte prekrizali. Mi stojimo že precej daleč na italijanskih tleh. Ni dolgo tega, ko sem se sam dobro prepričal in sem videl, kako so polentariji morali pobegniti v največjem neredu in vse popustiti, kar so imeli. Nedavno pa mi pride v roke neki list iz Milana. Kako se začudim, ko vidim kakšna velika laž je bila v njem. Naslikan je namreč bil Trident in njihova fronta na d. Tridentom. Poglejte, kako se Lahi sami norčujejo iz svojih ljudi in posebno pa se vojaki, ki so sami videli, da to ni res. Niti z dalnogledom niso videli na Trident, še manj pa, da bi tam bili.

No, signor Kadorna, kaj boš pa sedaj rekel, ko mi marsiramo za teboj? Dosti si jih že poslal, kamor si zmiraj želel, ali ne, da bi nam deželo vzeli, šli so namreč pod varstvom naših bajonetov, v avstrijsko ujetništvo. Ni ga dneva, da naši vojaki ne bi napredovali. Zmaga mora biti naša. Ako Bog da, bo šlo še dalje tako naprej kakor sedaj. Upamo, da bo kmalu prišel tisti srečni dan, ki nam bo prinesel zaželjeni mir.

Prav lepo pozdravljamo »Slov. Gospodarja« in vse njegove bralce. Z veseljem citamo naš list, zato se vam prav lepo zahvaljujemo zanj. Slovenski fantje od 47. pešpolka: Ivan Mihalič iz Istre, Alojz Požgan, Alojz Štraus, Alojz Janoš, Anton Tisler, Anton Perko Marko Harb, Ignac Murko iz Slov. Štajerske. Živela naša domovina!

Kako Lahi bežijo.

Vojak, doma iz St. Petra pri Mariboru, piše z laškega bojišča:

Sedaj je že 16. dan, ko smo začeli Laha nabijati. Gre mu slabo pri polenti. Nima časa, da bi si jo skuhal; mora prej bežati. Pa jo dobimo mi in tudi špeh zraven. Tudi oni ljudje, ki bežijo pred nami, nam pustijo svinje, kure, krompir in dosti drugega. Nimajo časa, da bi vzeli vse s seboj. Zato se pa mi gostimo, ker je tukaj pri nas že skoraj vsak kuhar, posebno mi, ki smo od začetka na vojski. Zdrav sem še, hvala Bogu in Mariji. Saj se tudi molim in ravne danes sem bil pri sv. maši, ker sem sedaj zadaj v prednji rezervi. Dež gre pogosto, pa saj je dobro, da nas ne žaja tako.

Lahu smo odvzeli mnogo plena.

Slovenski možje in fantje nam pišejo: Slovenski možje in fantje na tirolski fronti z veseljem prejemamo Vaš list, da izvemo, kaj se po svetu godi, a posebno pa v naši mili slovenski domovini. Našemu zahrbtnemu sovražniku dajemo pošteno po prstih za njegovo nezvestobo. Polentar jo je že daleč nazaj popihal in nam je prepustil veliko vojnega gradiva in tudi veliko vina, sira in kruha smo našli.

Vsem bralcem in bralkam »Slovenskega Gospodarja« najiskrenejše pozdrave in se vam priporočamo v molitev: Karl Letnik, poddesetnik, Ant. Perko, Ignac Murko, Ivan Pihler, Alojz Lorber iz Slov. gor., Karl Ceher, desetnik, in Anton Repolusk iz Jarenine, Anton Šlamberger, desetnik, Vencel Terčič, Stefan Rak iz Slov. Bistrice, Anton Berlič od Sv. Petra pri Mariboru, Kebrič Karol, Sternat Anton iz Kamnice in Anton Laznik od Sv. Lovrenca pri Mariboru, vsi pri 7. stotnji 47. pešpolka.

Ministrstvo Salandra odstopilo.

V seji poslanske zbornice dne 10. junija je ita-

lijanski ministrski predsednik Salandra govoril o sedanjih naši ofenzivi ter rekel: Sovražnik (Avstrija) je izrazil mir na drugih bojiščih, da se je pripravil na mogočno ofenzivo proti nam ter v trentinskem kotu zbral mnogoštevilne izbrane čete in strašno množino artilerije. Za ofenzivo si je izbral érto Lagarinsko dolino in planjave ob Brenti. To je točka, kjer smo najbolj ranljivi. To točko so nam vsilili leta 1866, da bi imel sovražnik vedno, kadarkoli bi se mu zljubilo, odprta vrata v našo hišo. (Splošno mrmranje po celi zbornici. Klici: Zakaj niste vrat zaprli?) Take nepopolne okolščine so omogočile prve, neuttajljive uspehe sovražne (avstrijske) ofenzive. Zraven tega pa se mora možato priznati, da bi se dala ta točka vsaj dalje časa braniti ali da bi se ofenziva vsaj v večji oddaljenosti od ravnine na gorah dala ustaviti, ako bi bila obramba in priprava boljša. (Glasno mrmranje. Klici: Vi obtožujete!)

Na to je stavil Salandra vprašanje, ali mu poslanska zbornica zaupa ali ne. Izrekla se mu je s 197 proti 158 glasovi nezauptnica. Seja se je zaključila in drugi dan je Salandra izjavil, da odstopi z vsemi ministri. Na to se je zasedanje drž. zbora odgodilo.

Bodoče italijansko ministrstvo.

Kot kandidatje za italijansko ministrstvo se imenujejo 83letni Boselli, ki je za nadaljevanje vojske. Dalje se imenujejo poslanik v Parizu Tittoni, bivši finančni minister Luzzatti, poslanec Pačovanski Alessio, največji vojni hujskač socialist Bissolati in drugi. Gre sedaj seveda za to, ali bo prihodnje ministrstvo za brezobzirno nadaljevanje vojske, ali pa pogojno tudi za mir. Anglija je baje že izrekla željo, da bi ostal dosedanj zunanji minister Sonino in četverospozorazumovi poslaniki baje mislijo italijanskemu kralju izreči željo svojih vlad, naj se upostavi ministrstvo, ki ne bo spremenilo dosedanje italijanske zunanje politike.

Sovražne torpedovke v Poreču.

Mornariško poveljstvo javlja:

Dne 12. junija zjutraj so udrli trije italijanski torpedni čolni v poreško luko. Naše obrambne baterije in naša letala so pa takoj pregnala sovražne torpedovke. Lahko je bil poškodovan samo eden zid in ena streha, ranjena ni bila nobena oseba, dočim so naše baterije in letala opetovano zadela sovražne torpedovke.

Francosko bojišče.

Pred Verdunom divja huda artilerijska borba. Nemci s težkimi topovi obstreljujejo posebno na vzhodni strani Moze francoske utrdbe. Dne 9. junija so Bavarci in infanterija iz Vzhodne Prusije zavzeli zahodno od utrdbe Vaux močno francosko poljsko utrdbo. Pri Douaumontu so Nemci svojo érto pomaknili na greben tamošnjih višin. Tudi na angleškem delu fronte so se razvili večji boji. Nedavno so Nemci iztrgali Angležem 3 km dolgo fronto pri mestu Ypern.

Novi francoski topovi.

Francozi so spravili pred Verdun novo vrsto topov, ki imajo premera 40 cm ter streljajo tako naglo, kakor sloviti francoski 7.5 cm topovi. Od teh topov pričakujejo Francozi rešitev Verduna. V delu so baje še drugi novi topovi, ki obljublajo še več kot 40-centimeterski.

Pred Solunom.

Na predsolunskem bojišču se vršijo le manjše praske. Glasi se, da namerava Anglija proglasiti Solun za svojo popolno last. V Macedoniji, kjer so nastavljene četverospozorazumove čete, so Angleži odstavili grške oblasti in jih nadomestili s svojimi.

Grčija.

Četverospozorazum se je zelo razburil, da je pastila Grška Bolgarom zasesti brez odpora nekatere obmejne kraje, čeravno je četverospozorazumu pripustila Grška mnogo več. Četverospozorazum je kaznoval Grško s tem, da je ustavil pomorsko trgovino z Grško. Angleške in francoske križarke so ustavile vsak promet grških parnikov, francoska vlada je grške ladje, ki se nahajajo v francoskih pristaniščih, celo zaplenila, general Sarrail namerava proglasiti obsežno stanje v celi Tesaliji, pred pirejskim pristaniščem križarijo angleške vojne ladje, katerih topovi groze staroslavnu gradu grškega glavnega mesta. Grška vlada in kralj se nevarnega položaja popolnoma zavedata in že se poročajo, da sta sklenila, se preseliti v Lariso. Udasta pa se nikakor ne. Ker je četverospozorazum zahteval, da se mora Grška vsakemu nadaljnemu prodiranju Bolgarov ustaviti z orožjem,

je Grška na to zahtevo odgovorila s tem, da je del svoje armade razorožila.

Četverospozorazum tudi želi, da naj grška vlada znova povpraša narod za mnenje o svoji politiki, to je, da naj razpiše nove volitve.

Rumunija.

Rumunski kralj je potoval po Donavi. Zaradi dogodkov na avstrijsko-ruskem bojišču se je vrnil v prestolnico.

Amerika pred volitvami.

Vsako četrto leto si volijo Severoameriške Združene države svojega predsednika-vladarja. Republikanci so imenovali za svojega kandidata sodnika Hughesa, demokrati sedanjega predsednika Wilsona, naprednjaki bivšega predsednika Roosevelta. Roosevelt, rodem žid, se še obotavlja, ali bi kandidaturu sprejel ali ne.

Poroka četverospozorazuma.

List „Temps“ poroča:

V kratkem se bo najbrž uradno razglasila poroka angleškega prestolonaslednika z najstarejšo hčerko italijanskega kralja Jolando. Potovanje vojvode Connaught v Rim je bilo s tem v zvezi.

Pogodba med Avstrijo in Ogrsko.

Kakor se čuje od zanesljive strani, je pogodba med Avstrijo in Ogrsko v celoti gotova. Gre le še za rešitev podrobnosti. Pogodba je sklenjena za 20 let, ne kot doslej na 10 let.

Slovenske žrtve za domovino.

— **Martin Blažič.** Dne 29. aprila je na laškem bojišču padel vrl mož Martin Blažič, doma iz H o č. Zapušča ženo in 3 male otročiče. N. p. v m.!

— **Martin Fabijan, Alojzij Kristanšek, Anton Brečko in Jožef Zupanc.** Sv. Rupert nad Laškimi: Martin Fabijan, p. d. Petričev, iz Svetine, star šele 20 let, je padel dne 9. junija ob Soči junaške smrti. Že v zgodnji mladosti je kazal veliko veselje in zanimanje za kmečki stan, ki ga je ljubil z vso svojo mlado dušo. Naša mladeniška organizacija je izgubila z njim najdelavnejšega odbornika, Marijina družba najboljšega uda in Petričev dom svojega prihodnjega gospodarja. V miru počivaj v daljni, pa slovenski zemlji! — Ob Soči sta padla tudi Alojzij Kristanšek, Lukežev iz Kanjuc, tudi edini sin, ki je bil odločen za gospodarja, in Anton, mlad gospodar in pridni zidar iz Javornika, na ruskem bojišču pa mladenič Jožef Zupanc iz Kanjuc. Vojska nam pobira ravno najboljše može in mladeniče, ki jih bomo le teško pogrešali.

— **Alojz Gajšek.** Vrbno pri Sv. Juriju ob juž. zel.: Prišlo je žalostno poročilo, da je na italijanskem bojišču padel Alojz Gajšek, zadet od granate. V bolnišnici je vsled težkih ran izdihnil svojo dušo. Bil je jako priljubljen. Boril se je v Srbiji, v Galiciji in na Italijanskem. Star je bil 25 let. Tudi trije njegovi bratje se borijo za domovino. Spavaj sladko v italijanski zemlji, tvoja duša pa naj sveti raj uživa!

— **Simon Hojnik.** Č. g. vojni kurat Krajnc poroča, da je dne 21. maja padel pri Luzerni na tirolskem bojišču častne smrti za domovino Simon Hojnik. Rajni je bil čevljar-ki mojster v Peklu pri Poličanah. Lahka mu boji tja zemlja!

— **Jakob Jurkovič.** Turjanci pri Kapeli: V minulem tednu je došlo za stariše ter brate in sestre Jurkovičene, p. d. Skofove, žalostno poročilo, da je njih sin, oziroma brat Jakob padel častne smrti na bojišču, v hudem boju proti Italijanu, v 19. letu svoje starosti. Pokopan je bil pri gori Monte Costein. Bil je miroljuben, vrl mladenič, dobra pomoč in veselje starišev. Dragi Jakec, spavaj sladko tam v tujini!

— **Franc Kežman.** St. Ilj v Slov. gor.: Svoje življenje je dal za domovino poddesetnik Fr. Kežman, ki je padel dne 25. maja na laškem bojišču. Star je bil 25 let. Bil je pridni mladenič. Na svidenje nad zvezdami!

— **Martin Kink in Martin Cvelbar.** R a j h e n b u r g: Martin Kink iz Prekdola, bivši načelnik našega orlovskega odseka se je v Karpatah, v Galiciji in Bukovini bojeval neustraheno. Kar so pustili Karpati, je vzelo visoko tirolsko gorovje. — Martin Cvelbar — vesel in vedno dober fant — bilo ga je samo življenje, odkritosrčnost. Hudobije